

A FRANCIA FORRADALOM: A KEZDET

1789. JÚL. 14.- 1792. AUG. 10.: ALKOTMÁNYOS KIRÁLYSÁG

Előzmények: 1788. gyenge termés – magas gabonaárak – éhínség fenyeget - hideg tél (magas fűtőanyag-árak) – Necker menesztése

RENDI GYŰLÉS ÖSSZEHÍVÁSA:

- vita a szavazás rendjéről rendenként v. fejenként: - a 3. rend követelése: alsóháznak nyilvánítják magukat, 1 szavazat helyett 2-t követelnek, együttes ülést.
- Eredmény: az 1614-es gyakorlatot követve rendenként - Rendi gyűlés idáig: 1-1 szavazat házanként -1. rend (papság): kb. 120 ezer fő képviselésében 300 fő, 2. rend (nemesség): kb. 350 ezer fő képviselésében 300 fő, 3. rend: kb. 25 millió fő képviselésében 300 fő, külön ülésezés.
- XVI. Lajos nem érti a kort: nincs együttes tanácskozás, 600 képviselő a 3. rendnek, de nincs még egy szavazat, nem lehet egyéenként szavazni.- a 3. rend képviselőinek a számát a kir. 600-ra emeli, de meghagyja a rendenkénti szavazást
- köv.: politikai harc kibontakozása a liberális polgárság és a régi rend képviselői között
- Necker kinevezése: liberális választási rendszert dolgozott ki
- a választások alatt: panaszfüzetek – követelések:
- nemesek: alkotmányos monarchia
- polgárság: jogegyenlőség
- parasztság: adók, terhek eltörlését
- Sieyes abbé: Mi a harmadik rend? – a legnagyobb hatású röpirat
- **1789. máj. 5.** Versailles - a rendi gyűlés megnyitása
- a 3. rend követeli az együttes ülésezést – köv.:
- **Jún. 17.** az alsóház kimondja a nemzetgyűléssé való átalakulást, fölösztatás esetén nincs adófizetés, a királyi vétőjog érvénytelen. – a király felszólítja a kiváltságosokat a csatlakozásra.
- **Jún. 20.** az üléstermek bezáratása, az eddigi rendeletek érvénytelenítése - abszolutizmus fenntartása.
- Labdaházba átvonulás - eskü: nem oszlanak szét, amíg nincs új alkotmány, rendi gyűlésből alkotmányozó nemzetgyűlés (1789. júl. 9. - 1791. szept. 30.) - közteherviselés, feud. terhek pénzzel megválthatósága, személyi kötelezettségek (adók) eltörlése lenne a cél.
- Király: utasítja a rendeket a külön ülésezésre, de ez hatástalan
- Liberális nemesek: La Fayette márki és Mirabeau gróf vezetésével csatlakoznak a 3. rendhez
- ekkor: Király: megfélemlítés, csapatösszevonás, idegen zsoldosok hozatala.
- Párizs: romlik a közbiztonság, politikai szónokok, röpiratok, követelik a csapatok kivonását, de
- a Király nem enged+ Necker lemondása – köv.:
- felkelés Párizsban: júl. 12.
- Párizsban polgárőrség szervezés, egyes csapatok átállnak,
- **Júl. 14.** a Bastille fegyvereinek követelése, a megtagadás után elfoglalják. (a parancsnokot + Párizs polgármesterét meglincselték): Párizsban új község tanácsot, polgármestert választanak : Bailly (Kant –Königsberg!!!!)
- fegyveres nemzetőrség szervezése, parancsnoka La Fayette márki.
- Köv.: a Király engedményei: júl. 15. csapatok felosztatása, Necker újbóli kinevezése

- **júl. 17.** a Király Párizsba megy – kokárda - piros, kék – Párizs, fehér – burbon (Artois grófja vezetésével megindul az arisztokrata emigráció)

A VIDÉK FORRADALMA:

- **A városok forradalma:** a városok önállósodnak-községtanácsok
- Létbizonytalanság, fosztogatás, félelem, vidéki felkelések - új községtanácsok választása.
- **a nagy félelem időszaka**
- **1789. aug. 4.** a kiváltságosok lemondanak előjogaikról: de: a megváltás lassan halad, a szegényparasztok nem kapnak földet - elégedetlenség.(eltörlik a jobbágyságot, az adómentességet, az egyházi tizedet, a földesúri bíraskodás jogát, mindenkinek hivatalviselési jog, közteherviselés, stb.)

1789. AUG. 26. EMBERI ÉS POLGÁRI JOGOK NYILATKOZATA

- alapelvek egy majdani alkotmányhoz, közhangulat megnyugtatósára, a feudalizmus felbomlása:
- egyenlőnek születés, különbség a hasznosság;
- polgárjogok: szabadság, tulajdon, biztonság, elnyomással való szembenállás;
- népszuverenitás;
- szabadság - ami másnak nem árt, csak a törvény korlátozza;
- választójog cenzus alapján, polgár az, akinek tulajdona van;
- vallásszabadság;
- szólás- és sajtószabadság;
- karhatalom és közigazgatás a jogok biztosítására;
- tulajdonjog szent és sérthetetlen
- a felvilágosodás eszméi megjelennek: a) népszuverenitás b)törvény előtti egyenlőség c) szólásszabadság d) lelkiismereti szabadság e) vallásszabadság f) népfeltség

Alkotmányjogi vita:

- egy-vagy kétkamarás legyen-e a törvényhozó testület, valamint
- legyen-e a királynak vétőjoga?
- a király ragaszkodik a vétőjogához: ehhez a feltételhez köti az aug. 4-i törvények szentesítését – ez ellenállást vált ki

Radikalizálódás

- XVI. Lajos taktikázik - flamand zsoldosokkal körülzárják Párizst, nem írja alá a törvényeket
- Balratolódás, Mirabeau, Danton, Marat, Desmoulin's fellépése
- Párizs - éhezés.
- Tüntető tömeg, felfegyverkezve, irreguláris hadsereg, "**asszonyok menete**"- **okt. 5-6.**
- La Fayette csak úgy tudja megmenteni a királyi család életét, hogy Párizsba költözteti őket